

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Çin'den Yeni Hamle: ABD'nin Gümrük Vergilerine Aynı Şekilde Cevap Verdi

ABD'de Başkan Trump'ın 2 Nisan'da fitilini ateşlediği ticaret savaşları sürüyor.

Trump, tüm dünyaya yönelik, ülkelere özel açıkladığı gümrük vergilerini yoğun tepkiler sonrası Çin hariç 90 gün bekletmeye almıştı. Beyaz Saray'ın dün yaptığı açıklamada, Çin'e yönelik uyguladığı vergi oranını yüzde 145 olarak belirtmişti. Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, ABD ile ticaret geriliminin tırmanmasından bu yana kamuoyuna yaptığı ilk açıklamada, Çin'in "hiçbir haksız baskıdan korkmadığını" söyledi.

Bu açıklama sonrası Çin, ABD'nin Çin mallarına gümrük vergisini yüzde 125'e yükseltme kararına misillemeye bulundu.

Beyaz Saray: Çin, Yüzde 245'e Varan Gümrük Vergileriyle Karşı Karşıya

ABD Başkanı Donald Trump, kritik minerallere tarife uygulanmasını değerlendirmek üzere inceleme başlatılması talimatı verdi. Kararnamede, ABD'nin bu minerallerin ithalatına bağımlılığının "ulusal güvenlik, askeri hazırlık, fiyat istikrarı ve ekonomik refah ile dayanıklılık açısından risk oluşturabileceği" belirtildi. Kararnameye göre, Ticaret Bakanlığının, 180 gün içinde soruşturma bulgularını Trump'a sunması ve tarifelerin uygulanıp uygulanmayacağını önermesi gerekiyor.

Çin'in ise "misillemeyi tercih ettiği" kaydedilen açıklamada, bu ülkenin birkaç ay önce ABD'ye galyum, germanyum, antimon ve potansiyel askeri uygulamaları olan önemli teknoloji malzemelerinin ihracatını yasakladığı vurgulandı. Çin'in karşı karşıya olduğu tam tarife oranının belirtilmediği açıklamada, "Çin, misillemesi sonucunda ABD'den yapacağı ithalatta yüzde 245'e varan gümrük vergisiyle karşı karşıya kalacak." ifadesi kullanıldı.

Çin, ABD'nin Vergi Artışına Karşı Bazı Nadir Toprak Elementlerinin İhracatını Kısıtladı

Çin Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, samaryum, gadolinyum, terbiyum, disprosyum, lütesyum, skandiyum, itriyum ve alaşımlarının olduğu 7 kategorideki orta ve ağır nadir metallerin 4 Nisan'dan itibaren ihracat kontrol listesine alınacağı bildirildi.

Bu kapsamda Çinli tedarikçiler, söz konusu nadir toprak elementlerini ancak hükümet izniyle ihracat edebilecek.

Öte yandan, Çin gümrük görevlileri, içeriğinde kısıtlanan elementlerin bulunduğu şüphelenilen sevkiyatlara el koyabilecek. Çin'in küresel arzının büyük bölümünü sağladığı söz konusu elementler, silah sistemlerinden yüksek performans motorlarına, nükleer reaktörlerden elektronik ve optik donanımlara, uzay araçlarından tıbbi görüntüleme makinelerine, batarya ve yakıt hücrelerinden yarı iletken ve süper iletkenlere dek çok sayıda üründe kullanılıyor. 17 grup nadir toprak elementinin yaklaşık %90'ını üreten Çin, ihracat kısıtlamasıyla bu alandaki küresel hakimiyetini ekonomik bir koza çevirme niyetini bir kez ortaya koydu.

Trump, Çin'in Boeing Anlaşmasından Çekildiğini Duyurdu

ABD Başkanı Donald Trump salı günü Çin'in Boeing ile yaptığı büyük bir anlaşmadan çekildiğini ve uçak teslim almayacağını duyurdu. Trump, Truth Social'da yaptığı açıklamada, "Boeing ile yaptıkları büyük anlaşmadan vazgeçtiler ve uçakların 'mülkiyetini almayacaklarını' söylediler" dedi.

AB, ABD'nin Gümrük Vergilerine Karşı Önlem Hazırlıyor

AB Komisyonu Başkanı Von der Leyen, ABD'nin karşılıklı tarifeleri duyurmasının ardından, AB-Orta Asya Zirvesi için bulunduğu Semerkant'ta açıklama yaptı.

ABD Başkanı Donald Trump'ın AB de dahil bütün ülkelere yönelik duyurduğu tarifelerin dünya ekonomisine büyük bir darbe olduğunu belirten von der Leyen, bundan derin üzüntü duyduğunu vurguladı.

Von der Leyen, karşılıklı tarifelerin muazzam sonuçlar doğuracağına işaret ederek, "Küresel ekonomi büyük zarar görecektir, belirsizlik artacak ve korumacılık daha fazla yükselecek. Bunun sonuçları dünya çapında milyonlarca insan için korkunç olacak." dedi. Von der Leyen, Avrupa'nın çıkarlarını ve değerlerini savunacaklarını belirterek, sorunların müzakere yoluyla giderilebileceğini anlattı.

Nvidia: İhracat Kısıtlamalarının Maliyeti 5,5 Milyar Dolar

Nvidia, ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonuna (SEC) konuya ilişkin bildirimde bulundu. Bildirimde, ABD hükümetinin H20 entegre devrelerinin Çin'e ve belirli diğer ülkelere sevkiyatı için lisans zorunluluğu getirdiği aktarıldı. Şirketin bu kapsamda 9 Nisan'da bilgilendirildiği ifade edilen bildirimde, lisans zorunluluğunun H20'nin bellek

ve bağlantı bant genişliği seviyesine ulaşan tüm devreleri kapsadığı kaydedildi. Bildirimde, ABD hükümetinin söz konusu ürünlerin Çin'deki bir süper bilgisayarda kullanılması veya bu bilgisayara yönlendirilmesi riskine işaret ettiği ve bu nedenle 14 Nisan'da Nvidia'ya lisans zorunluluğunun süresiz yürürlükte kalacağını belirttiği vurgulandı.

H20 ürünlerine ilişkin envanter, satın alma yükümlülükleri ve rezervler nedeniyle yaklaşık 5,5 milyar dolara kadar gider kaydetmesinin beklendiği bildirildi.

Kanada'dan ABD Gümrük Vergilerine Karşı Yeni Destek Paketi

Kanada Maliye Bakanlığında yapılan açıklamada, otomobil üreticilerine, üretimlerine ülkede devam etmeleri karşılığında ABD'de monte edilmiş ve ABD-Meksika-Kanada anlaşması şartlarına uygun araçları Kanada'nın uyguladığı misilleme tarifelerden muaf olarak ithal etme hakkı tanınacağı aktarıldı. Açıklamada, bir şirketin tarifesiz ithal edebileceği araç sayısının, Kanada'daki üretiminde veya yatırımlarında azalma olması halinde düşürüleceği kaydedildi.

ABD'den ithal edilen bazı ürünlerde de 6 aylık geçici vergi muafiyeti uygulanmasının planlandığı belirtilen açıklamada, bu ürünlerin Kanada'daki imalat, işleme, gıda ve içecek ambalajlama süreçlerinde kullanılan girdiler ile sağlık, kamu güvenliği, ulusal güvenlik gibi alanlarda kullanılan ürünleri kapsadığı bildirildi. Açıklamada, böylelikle işletmelere tedarik zincirlerini yeniden yapılandırmaları ve yerli kaynaklara yönelmeleri için zaman kazandırılacağı ifade edildi. ABD ile yaşanan tarife anlaşmazlıkları sonucunda zorluk yaşayan

büyük işletmelere finansal destek sağlamak amacıyla oluşturulan kredi programında da başvuruların kabul edilmeye başlandığı belirtilen açıklamada, geleneksel finansmana erişimde zorluk yaşayan büyük işletmelere finansman desteği sağlanacağı kaydedildi.

ABD, Meksika Domatesine Yüzde 21 Gümrük Vergisi Uygulayacak

ABD, Meksika'dan ithal edilen domateslerin haksız fiyatlandırma ile satıldığını gerekçe göstererek, bu ürünlerin çoğuna yüzde 20'den fazla gümrük vergisi uygulamaya başlayacak. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, mevcut ticaret anlaşmasının Amerikan üreticilerini yeterince koruyamadığı gerekçe gösterilerek 14 Temmuz'dan itibaren geçerli olmak üzere, Meksika'dan gelen domates sevkiyatlarının büyük kısmına yüzde 20.91 oranında anti-damping vergisi getirilecek.

Meksika, domates, taze meyveler ve sebzeler gibi ürünlerle ABD'nin en büyük tarım ürünü tedarikçisi konumunda. Son yıllarda ABD'ye, tarım alanındaki küresel gücüne rağmen, ithal gıda ürünlerinde artış dikkat çekiyor.

Japonya, ABD'nin Gümrük Vergileri Sıkıntılarını Hafifletmek İçin Nakit Yardımı Planlıyor

Japonya'da iktidardaki koalisyon, ABD'nin uyguladığı gümrük vergilerinin ve ülke ekonomisindeki devam eden enflasyonun etkisini hafifletmeyi amaçlayan paketin bir parçası olarak nakit yardımı yapmayı düşünüyor. ABD Başkanı Donald Trump'ın Japon ürünlerine yüzde 24 karşılıklı gümrük vergisi ve otomobillere yüzde 25 gümrük vergisi uygulama kararının günü ardından,

iktidar bloğuna bağlı bazı milletvekilleri, 30.000 yen (207 dolar) ile 50.000 yen (340 dolar) arasında değişen bir yardım planı hazırladı. Ancak Tokyo merkezli Kyodo News'in haberine göre, bazı milletvekilleri, kimlerin programa katılmaya hak kazanacağı ve programın nasıl finanse edileceği gibi sorular nedeniyle olası program konusunda temkinli davranmaya devam ediyor.

İktidardaki Liberal Demokrat Parti'nin politika başkanı Itsunori Onodera, yaptığı açıklamada, iktidar bloğunun ayrıntıları temkinli bir şekilde tartışması gerektiğini söyledi.

Türkiye'de E-İthalat, E-İhracatı İkiye Katladı

Geçen yıl ilk kez dış ticaret açığı veren online ticarete, ithalat lehine artış sürüyor. Başta Temu olmak üzere yabancı siteler aleyhine alınan kararlara rağmen bu yılın ilk iki ayında e-ithalat anlamına gelen yabancı kartlar ile yurtdışından yapılan online alışveriş 43 milyar TL'yi aşarak, e-ihracatın yaklaşık iki katı değere ulaştı. Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre 2025 yılının Ocak-Şubat döneminde yabancı kartlar ile

yurtdışından yapılan online satışların toplam değeri 23,4 milyar TL olurken, aynı dönemde yerli kartlar ile yurtdışından yapılan online alışverişlerin değeri 43,8 milyar TL'ye ulaştı.

Yıllar itibari online ithalat ve online ihracat (Milyar TL)

Dönem	E-ithalat	E-ihracat	Fark
2019	12	23,8	11,8
2020	13,4	14,3	0,9
2021	23,6	32,4	8,8
2022	48,8	75,1	26,3
2023	115	115,1	0,1
2024	217,9	158,9	-59
2025 (2 ay)	43,8	23,4	-20,4

ABD Hazine Bakanı Bessent: Gümrük Vergilerine Misilleme Yapmayanlar Ödüllendirildi

ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, ABD Başkanı Donald Trump'ın Çin'e gümrük vergilerini yüzde 125'e çıkaran duyurusunun ardından Beyaz Saray'da basın mensuplarının sorularını yanıtladı. Trump'ın stratejisinin 75'ten fazla ülkeyi müzakere masasına oturttuğuna işaret eden Bessent, misilleme yapmayan ülkelerin "ödüllendirildiğini" belirtti.

ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, ABD Başkanı Donald Trump'ın Çin'e

Avrupa Birliği'nden Ürdün'e 500 Milyon Euro'luk Destek

Avrupa Birliği (AB) Konseyi, Ürdün'e 500 milyon Euro makro finansal yardım sağlanması kararının üye ülkeler tarafından kabul edildiğini açıkladı.

Açıklamada, AB yardımının Ürdün'ün ekonomik istikrarını güçlendireceği, artan iç ve dış sınamalar karşısında ülkenin reform gündemini destekleyeceği ifade edildi.

Mali destekle Ürdün'ün dış finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olunacağına işaret edilen açıklamada, AB'nin Ürdün'e uzun vadeli krediyi 3 taksit halinde göndereceği kaydedildi.

Destek bu aşamadan sonra AB Resmî Gazetesi'nde yayımlanarak yürürlüğe girecek.

Petrobras'tan Dev Hidrokarbon Keşfi

Brezilya'nın devlet petrol şirketi Petrobras'ın Şubat ve Mart aylarında Santos havzasında bulunan Aram bloğunda ile Campos havzasında Norte de Brava bloğunda ve Buzios sahasının batı bölgesinde bulunan bir kuyuda hidrokarbon keşifleri yaptığını duyuruldu.

Reuters'ın haberine göre, şirketin arama ve üretim başkanı Sylvia dos Anjos, 3 bölgede yapılan hidrokarbon keşfinin önemli olduğunu dikkat çekerek, son testler yürütüldüğü için hacimlerin net olmadığını ancak yeni keşiflerin firmanın planladığı zirve üretimini bir yıl öne çekebileceğini vurguladı.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr